

Segelflygets miljö- och klimatpolicy

En utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov.

Formuleringen är hämtad från FN-rapporten "Vår gemensamma framtid" från 1987. I den beskrivs hållbar utveckling i samspelet mellan tre ömsesidigt beroende delar – ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet.

Segelflyget genom Riksidrottsförbundet (RF) ställer sig bakom Sveriges riksdags övergripande mål för miljöpolitiken: att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.

Segelflyget - Svenska Segelflygförbundets (SSF) roll och ansvar

Luften är till stor del segelflygidrottens och segelflygarens arena, därför ska särskilt intresse ägnas åt denna miljö. Segelflyget vill att utövandet av segelflygning ska ha minsta möjliga påverkan på dess miljö samt verka för anammande av metoder och nya tekniker i syfte att minimera miljöpåverkan. Hållbarhetsfrågorna är en del av Segelflygets verksamhetsidé och en del av den dagliga verksamheten. Människans ökade belastning på miljön och dess resurser kräver gemensamt arbete. Målet är att förbundsverksamheten, samtliga medlemsföreningar och enskilda medlemmar tar ansvar och har ett medvetet förhållningssätt i sitt arbete för hållbarhet.

Ämneskunskap och kompetens ska finnas för miljö- och hållbarhetsfrågornas hantering inom Segelflyget, både på styrelse- och verksamhetsnivå. Segelflyget ska stödja och inspirera att hållbarhetskoordinatorer utses på förbunds- och klubbnivå. Segelflyget ansvarar för att vetenskapligt baserat informations- och utbildningsmaterial finns tillgängligt. Materialet revideras och uppdateras efter hand. Segelflyget beaktar informations- och kunskapspridning om frågorna vid utbildningar, konferenser och mötesplatser.

Huvudpunkter för Segelflyget

1. **Ledningsansvar och förhållningssätt** Segelflygets olika verksamhetsdelar ska upprätta och använda sig av en handlingsplan som baseras på intentionerna i miljö- och klimatpolicyn.
2. **Miljölagar och tillstånd.** Segelflyget ska aktivt leva upp till gällande miljölagar och ha de tillstånd (t ex från kommuner och länsstyrelser) som krävs för att bedriva vår verksamhet.
3. **Miljöintegrering.** Segelflyget strävar efter att i alla sammanhang väga in den påverkan på miljön och klimatet vår verksamhet innebär. Denna aspekt ska även vägas in när vi samarbetar med externa aktörer.
4. **Miljö- och climateffektbeskrivningar.** Segelflyget ska vid större arrangemang och event och dess tillhörande transporter, göra erforderliga miljö- och climateffektbeskrivningar.

De fyra huvudpunkterna fokuseras på tre områden där vi har stora möjligheter att påverka:

- » Anläggningar och idrottsmiljöer
- » Arrangemang och evenemang
- » Miljö- och klimatanpassade transporter

Segelflygets miljö- och klimatpolicy ska inspirera, bredda perspektiv och skapa delaktighet för en av vår tids mest angelägna frågor – ha omsorg om klimatet.

Ansvar

Segelflyget – (Svenska Segelflygförbundet - specialförbund)

Skall upprätthålla en detaljerad miljö- och klimatpolicy med utgångspunkt i den egna idrottens behov och möjligheter. En ansvarig person/grupp ansvarar för miljö- och klimatfrågor när det gäller förbundets egen verksamhet och för att ge vägledning och stöd till förbundet och dess IF.

Idrottsföreningen (IF)

IF uppmanas att följa policyn och tillämpa denna utifrån den egna verksamhetens behov och möjligheter. De föreningar som intygar till RF, att de har för avsikt att leva upp till kriterier som bygger på RF:s generella policy kan få ett särskilt Diplom, Grön idrottsförening, att sätta upp synligt där man finner det lämpligt. Ansvaret att leva upp till kriterierna ligger helt på föreningen själv. Mer information om diplommet och dess kriterier finns på RF:s hemsida.

Vägledning

Segelflygets huvudsakliga miljöpåverkan utgörs av följande områden:

Utsläpp till luft från fossila bränslen vid t ex flygbogsering eller annan transportverksamhet. Där så är möjligt skall vi sträva efter att minimera vår användning av fossila bränslen vid all verksamhet.

Användning av kemikalier vid reparation och underhåll av flygplan. Kemikalier påverkar inte bara den yttre miljön utan utgör även ett arbetsmiljöproblem vid användning. Vi skall sträva efter att använda enbart de kemikalier som är nödvändiga för verksamheten och iaktta de försiktighetsmått som krävs i olika arbetsmoment.

Buller i vår verksamhet hänför sig framförallt till flygbogsering. Vi skall sträva efter att minimera uppkomsten av buller genom att så långt möjligt bevaka teknikutveckling, välja optimal teknisk utrustning samt välja de flygvägar som ger upphov till minsta möjliga buller. Vi skall verka för att ha en god relation med allmänheten och andra som kan tänkas påverkas av vår verksamhet.

Anläggningar och idrottsmiljöer

Idrottsanläggningar och idrottsmiljöer kan definieras där det utövas träning och tävling i tid och rum. Det behöver med andra ord inte bara handla om en fast avgränsad inomhus- eller utomhusyta som en idrottsplats, idrottshall, ishall, simhall eller idrottslokal, även om det är det vanligaste förekommande. Av RF:s 69 medlemsförbund är cirka 25 förbund mer eller mindre beroende av tillgång till luft, mark, vatten och väg.

I Segelflygets idrottsföreningar ser det också olika ut när det gäller föreningars ägande, arrende, nyttjandeavtal, hyresavtal, tillstånd och drift av anläggningar. Många föreningar har också egna eller hyrda klubbhus/klubblokaler. Det är viktigt att varje förening konkretiserar sin egen miljö- och klimatpolicy utifrån sina egna behov och möjligheter.

För att väga in den negativa påverkan på miljön och klimatet som idrottsanläggningen och idrottsmiljön samt dess drift kan ha, så bör bland annat följande uppmärksammas för miljön:

- »» miljöanpassat byggande
- »» material och utrustning
- »» vatten och avlopp
- »» källsortering
- »» sop/oljekärl
- »» rengörings- och hygienartiklar
- »» hantering av kemiska artiklar
- »» kontorsmaterial
- »» naturskydd av omgivning
- »» luft, mark och vatten
- »» buller
- »» uppvärmning
- »» isolering
- »» belysning
- »» varmvatten
- »» ventilation

Vid större nybyggnationer, om- och tillbyggnader bör det göras erforderliga miljö- och klimateffektbeskrivningar. Förutom att energieffektivisering är klimatsmart finns här för många föreningar stora besparingar att göra. Stöd kan fås av kommunens miljöhandläggare och energirådgivare och av de regionala energikontoren.

Arrangemang och evenemang

Idrottsarrangemang och idrottsevenemang kan definieras som idrottstävlingar och uppvisningar som är öppna för allmänheten, med eller utan entréavgift. Det hör till sakens natur att idrottsarrangemang kan vara av mycket skiftande storlek och karaktär. När det gäller vissa större arrangemang kan också olika driftformer och aktörer vara involverade. Vid internationella arrangemang är alltid de internationella idrottsförbunden involverade. Det är

viktigt att varje förening, konkretiserar sin egen miljö- och klimatpolicy utifrån sina egna behov och möjligheter.

För att väga in den påverkan på miljön och klimat som olika arrangemang och evenemanget innebär, bör följande uppmärksammas för att minska påverkan av miljö och klimat:

- » miljö- och klimatpolicy/plan för föreningens arrangemang
- » miljö- och klimateffektbeskrivningar vid större arrangemang
- » verka för att minimera och miljöanpassa transporter till, under och från arrangemanget
- » verka för att varor och tjänster som köps in är miljömärkta
- » verka för att minimera sopor - det som ändå blir till sopor källsorteras och kan i vissa fall återvinnas.
- » begränsa energiåtgången
- » informera funktionärer, deltagare, publik, sponsorer och media

Miljö- och klimatanpassade transporter

Idrottsrörelsen ska sträva efter ett hållbart och miljöanpassat resande. Klimatpåverkan kan minskas betydligt genom att, då det gäller resande till och från idrottsanläggningar och idrottsmiljöer, få till stånd en större andel miljövänliga och om möjligt färre transporter, ökad andel cykling och gående samt mer gemensamma transporter. Fysiska möten i samband med sammanträden, utbildningar mm kan också i ökad utsträckning ersättas av telefon- och internetbaserade möten.

Klimathänsyn bör ha hög prioritet i val av upphandling av transportsätt. Aktuella avtal och överenskommelser för tåg och buss finns på RF:s hemsida. Trafikmiljön till, från och kring idrottsanläggningar och idrottsmiljöer är inte bara viktig för miljö- och klimat, utan också en tillgänglighetsfråga för att barn och ungdomar ska kunna ta sig till och från föreningsaktiviteter på ett säkert sätt.

Referenser:

www.rf.se

På Riksidrottsförbundets hemsida kan du ladda ner policyn, hitta aktuell information, kontaktuppgifter, information om avtal, idrottens anläggnings- och idrottsmiljöstöd och information om "Diplom Grön idrottsförening".

www.sisuidrottsutbildarna.se

På SISU Idrottsutbildarnas hemsida kan du hitta utbildningsmaterialen "Klimatsmart förening" och "Trafiksäkra och klimatsmarta transporter". Kontaktuppgifter och länkar till de 21 SISU- distrikten.

www.svenskidrott.se

<http://www.svenskidrott.se/Anlaggningar/Miljoochklimat/Uthalligidrott/>

I samarbete med Riksidrottsförbundet (RF) driver Sveriges Energikontor projektet Uthållig Idrott. Projektet finansieras av energimyndigheten och pågår till 2014. Uthållig Idrott ger dig och din förening stöd i form av kompetens och inspiration när det gäller att spara på energi och att resa smartare.

Behöver du tips och råd? Goda exempel och checklistor på hur du kan göra för att starta ett arbete hittar du på Regionförbundet Örebro's hemsida. RF har, genom vårt bidrag till anläggningar och idrottsmiljöer, gett bidrag till flertalet energiprojekt.

<http://www.regionorebrolan.se/sv/Regional-utveckling/Energi-klimat-och-miljo1/Bostader--lokaler/Uthallig-idrott/>

Segelflygets miljö- och klimatpolicy finns att ladda ner här: <http://www.segelflyget.se/Instruktionerblanketter/Miljo/>